בס"ד

יום **א'**, **ל'** ב**תשרי** תשס"א (**29** באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב!

היום הוא היום הראשון של ראש חודש חשון: זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו!

היום, **ל' ב<u>תשרי</u>**, בשנת תר"ץ(5690-1929), **הוקמה "חברת האשלג הארץ-ישראלית"** לשם ניצול מחצבי ים המלח, על-סמך זכיון מטעם שלטונות המנדאט הבריטי בארץ-ישראל. המשכה במדינת ישראל: חב' **מפעלי ים-המלח**.
"בנושא ניצול אוצרות הטבע, ...המאבק סביב אישור זכיונה של חב' החשמל "של פינחס רוטנברג" להקים את מפעל הכוח בנהריים נמשך עד למרץ 1926, והוא התנהל ממניעים מדיניים וללא כל היבט כלכלי. איש לא ציפה בראשית שנות ה20- שייצור חשמל ואספקתו בארץ יהיה עסק רווחי. ... שונות היו פני הדברים לגבי הפקת האשלג. בתחום זה טופחו ציפיות רבות, אולי אף מוגזמות לרווחיות. על כן, נמשכו הדיונים וההליכים לאישור הזכיון להפקת חומרים מים המלח עד שנת 1929, והרוח החיה במפעל זה, משה נובומייסקי, נאלץ לצרף אליו שותפים בריטיים. חיפוש מחצבים והפקתם הוסדרו כללית בחוק משנת 1925; חוק זה השאיר את החיפוש וההפקה בידי היוזמה הפרטית, בפיקוח ורישוי ממשלתיים..."
[ההיסטוריה של א"י]

***

בשנת תשד"מ(5744-1983), **נסגרה היום הבורסה לניירות-ערך למשך 11 יום עקב משבר וויסות שערי המניות הבנקאיות.** הממשלה החליטה לערוב לערך הדולארי של המניות שבידי הציבור. הציבור, שהיה רגיל שמניות הבנקים עלו בלבד, הפסיד בלילה אחד עשרות אחוזים מכספו. בתמורה למעורבות של הממשלה, עברה לידיה למעשה השליטה בבנקים הגדולים.
[ישראל 50]

***

לפני שנצא לגמרי מחודש תשרי, המחשבה הבאה, מפי הרב מרדכי אילון:
<u>עקרון התשר"ת</u> (ראשי תיבות לקולות של השופר – **ת**קיעה, **ש**ברים, **ת**רועה, **ת**קיעה):
מצויים אנו לאחר הימים הנוראים, ועדיין מהדהדים בנו קולות השופר המעוררים של ראש השנה האחרון. האם עלה בידינו לשים לב ל"עקרון המוזיקאלי" העומד בבסיס סדר תקיעות השופר?
בתחילה - תקיעה פשוטה, ישירה, תמימה. לאחר מכן – סיבוכים. סיבוכים בצורת שברים וגניחות, וסיבוכים בצורת יללות ותרועה. רק לאחר שעוברים את כל הדרך ואת כל הסיבוכים, ומתוך זה שעוברים אותם, חוזרים לתקיעה ה"פשוטה שלאחריה" ומסיימים בתקיעה הגדולה.
"שבר", שהאריכו בו ועשאוהו כתקיעה, פוסל הכל, מפני שכל נסיון לדלג על השברים ולהישאר במשך כל החיים במצב של תקיעה ישרה וארוכה אחת, לא יצלח בעולם ה"שברים" שלנו. אפשר אמנם להבין את הנסיון לעקוף את השברים ולהדחיק את יללות התרועה במטרה להגיע ישר לתקיעה הארוכה. אך תקיעת השופר השלמה – נפסלת בכך. דווקא ב"יום הרת עולם" (אחד התיאורים של ראש השנה בתפילת הימים הנוראים), מהווה העיקרון הפשוט הזה – עקרון התשר"ת – את מצוות היום.
...(אז נוכל להבין את) תפקידו של האדם ה"מסובך". רק הוא נברא כדי להוביל את העולם, דרך השברים והתרועה, מן התקיעה הראשונה – מגן עדן ה<u>לא</u> אבוד – אל התקיעה האחרונה המשגיחה בחלוננו.
["תכלת מרדכי" – בראשית]

יום נעים וחודש טוב!